

KUNSTERISK VIFTE: Vejen Kunstmuseum samler med udstillingen "Japanske træsnit – Fra japansk boghåndværk til Pippi Langstrømpe" vidt forskellige kunstnere, begreber og tidsaldre i en uhyre original og indlysende kunstnerisk sammenhæng.

Japansk træsnit. Vejen Kunstmuseum. Den danske keramikker og billedhugger Niels Hansen Jacobsen. Store franske impressionistiske malere som Claude Monet og Edgar Degas. Et par kendte danske malere som Mogens Ballin og J.F. Willumsen. Og en senere kunstner, Ingrid Vang Nyman, fra Vejen. Samt Pippi Langstrømpe? Kan det, der ligner en vilkårlig opremsning, give sammenhæng og mening? Ja, det kan det sagtens, og det gør det. For Vejen Kunstmuseums energiske leder, Teresa Nielsen, har i morgen fernisering på udstillingen "Japansk træsnit – fra japansk boghåndværk til Pippi Langstrømpe", og hun har et sikkert tag i den kunstneriske stålwire, som får tingene til at hænge sammen. Til august åbner museet en særudstilling om kunstneren Ingrid Vang Nyman (1916 til 1959). Hun var født i Vejen og kom efter uddannelse på akademiet i København til Stockholm. Her kom hun i forbindelse med forfatteren Astrid Lindgren, og det er faktisk Ingrid Vang Nyman, der har lavet illustrationer til en del af de verdenskendte børnebøger om den vilde Pippi. Ingrid Vang Nyman var inspireret af japansk træsnit. Ja, nogen mener endda at kunne se

FORTSÆTTES SIDE 12

Et af 33 værker på en papirrulle, der er en guide til 33 valfartssteder i det japanske rige, der refererer til myter og mirakler, som knyttes til lokaliteterne. Herren her gør vist en dyrekælle klar til varm forædling.

Pippi Langstrømpe-tegneren Ingrid Vang Nyman har lavet denne tegning, som er en gengivelse af forlægget på modstående side.

Lederen af Vejen Kunstmuseum, Teresa Nielsen, har haft en travl uge med at pakke ud til den store udstilling, der åbner lørdag og er den første i Danmark med japanske træsnit i denne skala.

JAPANSKE TRÆSNIT

★★★★☆
Udstillingen på Vejen Kunstmuseum "Japanske træsnit – fra japansk boghåndværk til Pippi Langstrømpe" åbner lørdag den 12. marts og lukker 24. juli.

21. august åbner så en særudstilling om kunstneren Ingrid Vang Nyman (1916 til 1959). Hun stammer fra Vejen og har lavet en del illustrationer til nogle af Astrid Lindgrens verdensberømte bøger om Pippi Langstrømpe.

Se i øvrigt museets hjemmeside www.vejenkunstmuseum.dk, hvor der er en hel del tegninger fra den aktuelle udstilling om japansk træsnit.

★★★★☆

I udstillingen finder man også bøger med afbildninger af traditionelle "characters", forventelige figurer fra den japanske tempelforestillings- og operalitteratur.

Motiv fra serie om bjerget Fuji set fra tre sider.

Hōfudragter fra 1891.

FRA JAPANSK

TRÆSNIT TIL ...

Ingrid Vang Nyman har lavet denne tegning, som man desværre ikke kan sætte årstal på. Men at Pippi Langstrømpe-illustratoren var japansk inspireret er uomtvisteligt.

Vejle Kunstmuseums energiske leder, Teresa Nielsen, har skabt en flot udstilling, hvor bøger med træsnit, væghængte værker og bl.a. masker udgør spændende tableauer.

FORTSAT FRA SIDE 10

asiatiske træk i ansigtet på rødhårede Pippi, der i hvert fald af og til har ret smalle øjne i de illustrationer, som Ingrid Vang Nyman har tegnet.

Teresa Nielsen søgte gennem sit faglige netværk inspiration til den publikation, der skal udgives i forbindelse med udstillingen til efteråret. Hun ville af indlysende grunde bl.a. gerne vide mere om japansk træsnit og kom herved i kontakt med en privat dansk samler, der har ca. 1.600 antikke bøger med japanske træsnit.

Det var jo ganske overvældende, og det blev hurtigt klart, at her var rigeligt til en hel udstilling i sig selv.

Japanske træsnit inspirerede bl.a. de franske impressionister Claude Monet (1840 til 1926) og Edgar Degas (1834 til 1917), der begge havde betydelige samlinger af japansk træsnit. Indtil omkring 1860 var Japan et totalt lukket samfund, men der kom store mængder bøger med træsnit til Europa, og genren fik også stor betydning som inspiration for de danske malere J.F. Willumsen (1863 til 1958) og Mogens Ballin (1871 til 1914).

Og som om det ikke er nok, så trækker japanske træsnit også direkte tråde til Vejen. Byens og museets store kunstnernavn, keramikker og billedhugger Niels Hansen Jacobsen (1861 til 1941), var også påvirket af det japanske kunsthåndværk og efterlod sig en hel del japanske bøger, keramik og porcelæn. Hans hovedværk "Skyggen" er præget af flydende asiatiske former og japansk tåge.

SÅ TERESA NIELSEN SAMLER med udstillingen vidt forskellige mennesker og begreber i en meningsfuld kunstnerisk sammenhæng.

Og så har Vejen Kunstmuseum yderligere en tråd til Japan. I omkring 30 år er der hvert år kommet, og kommer stadig, unge japanere til Askov Højskole. De vil gerne studere lidt dansk og høre om højskolebegrebet. Og under alle besøg kommer de til museet for at se Niels Hansen Jacobsens kunst med det japanske flair, som er i nogle af hans værker.

DE JAPANSKE TRÆSNIT er en genre af meget høj både kunstnerisk og håndværksmæssig kvalitet. De indgik som illustrationer i bøger, men der blev også fremstillet bøger med rene

ANMELDELSE

Tekst:
Niels Hansen
nhja@jv.dk

Foto:
Christer Holte

billedfortællinger. Både landskaber, bøger om tempelforestillinger og forestillingernes roller eller figurer, hofdrakter og sågar en decideret "guide" med anvisning på besøg ved 33 forskellige helligdomme i Japan med illustration af de mirakler eller andre begivenheder, der knytter sig til lokaliteterne. Ganske imponerende.

Guiden med de 33 værker på stribe er lavet på en rulle af noget helt specielt holdbart papir. Det er lavet af bark fra morbærtræer som råmateriale.

Bortset fra en lille hollandsk handelsstation var Japan stort set isoleret fra omverdenen frem til 1860. Da blev der så lukket op, og bl.a. fik Danmark oprettet en handelsaftale med Japan. Den fejrer 150 år næste år.

På den tid var bøgerne med det imponerende kunsthåndværk ikke højt i kurs i Japan. Store mængder kom til Europa, og Teresa Nielsen fastslår, at det sådan set var ret lykkeligt. For Japan har et fugtigt klima, og mange af bøgerne ville utvivlsomt været gået til. En del bærer da også præg af bille-angreb, men i Europa havde de skrøbelige værker en bedre fremtid.

BØGER MED JAPANSK TRÆSNIT er i dag en eftertragtet vare blandt samlere i Europa. Og priserne er derefter. Eksempelvis ligger prisen for udstillingens dyreste objekt på en halv million kroner. Det er tre bøger af Katshika Hokusai skabt i 1834, 1835 og 1849. "Trilogien" rummer 100 udsigter i det japanske rige. En fin måde at opleve sit land på i en tid, da der ikke var tv, film eller fotografi.

Den danske samler med omkring 1.600 japanske bøger i samlingen ønsker at være anonym. Og det japanske er endda kun en niche for ham. Hovedsageligt samler han på medicinske bøger.

Det er første gang, at der i Danmark er så stor en udstilling af japansk træsnitkunst. Da genren kom til Europa, åbnede den op for en helt ny motivverden, som kom til at smitte af på både impressionismen og Pippi Langstrømpe.

Men Pippi er en helt anden historie, som Vejle Kunstmuseum og Teresa Nielsen vender voldsomt tilbage til i august. Og her kommer garanteret en event, hvor forventningens glæde og oplevelsen mindst vil matche hinanden.

... PIPPI LANGSTRØMPE